

Brancheforeningen Dansk Miljøteknologi
2. oktober 2015

Hørings svar

Vandsektorlov

Dansk Miljøteknologi mener, at den politiske aftale om vandsektorloven fra foråret 2015 rummer en god balance mellem 4 bærende principper, nemlig

- mere effektivitet
- understøtte og videreudvikle et højt niveau for miljø, service og forsyningsikkerhed
- mindre bureaukrati i organisering og tilsyn
- bedre rammer for teknologiudvikling

Dansk Miljøteknologi hæfter sig desuden ved, at formålet for den nye vandsektorlov herudover taler om at "understøtte en innovativ udvikling, demonstration og eksport af vandteknologiløsninger".

I lovforslaget er det efter Dansk Miljøteknologis opfattelse ikke lykkedes at opfylde hensigterne om at udvikle et højt niveau for miljø og service, og det er heller ikke sikret en understøttelse af innovativ udvikling og eksport.

Derfor risikerer lovforslaget at stå i vejen for den ønskede vækst, øgede beskæftigelse og større eksport fra den danske vandsektor, som der er et erklæret politisk ønske om.

Der er derfor behov for i dette lovforslag og i de kommende bekendtgørelser mv. at sikre langt større fokus på høje standarder, innovation og understøtning af eksport.

I modsat fald risikerer lovgivningen at føre til ensidigt fokus på lave priser tilvejebragt gennem kortsigtede besparelser, lave ambitioner og manglende vedligehold af infrastrukturen.

Gode og dårlige effektiviseringer

Dansk Miljøteknologi er enig, at der er et potentiale for effektiviseringer i vandsektoren, og at indhentning af dette potentiale kan have positive effekter for innovation og udvikling.

Det ville derfor have været hensigtsmæssigt, hvis der havde været lagt vægt på, at effektiviseringen skulle indhentes gennem investeringer i nye og bedre løsninger og over en længere periode.

Nu er der i stedet lagt op til i begyndelsen at indhente effektiviseringsgevinsterne gennem 1-årige "indtægtsrammer" og først senere at indføre mere langsigtede 4-årige prislofter.

Hertil kommer, at der skal effektiviseres for "**mindst**" 1,3 mia. kr. som er det beregnede potentiale.

Endvidere lægges der op til yderligere beskæring af vandselskabernes råderum gennem en tilpasning af selskabernes driftsomkostninger i prislofterne de faktiske driftsomkostninger ved overgangen til den nye regulering, hvilket betyder mindre fokus på den innovative og intelligente efterspørgsel efter nye vandteknologier, som forligsaftalen ellers taler om som en del af den overordnede vision.

Endelig er det i lovforslaget langt fra sikret, at der sker et tillæg for nye krav og til at sikre den videreudvikling af de høje standarder for miljø, service og forsyningssikkerhed, som den overordnede vision i forligsaftalen også fremhæver.

Samlet set er balancen i forslaget, som det foreligger nu, skæv til fordel for det, som man kunne kalde "dårlige effektiviseringer", som kan opnås gennem kortsigtede besparelser i form af indkøb af ringere produkter, lavere ambitionsniveau og manglende vedligeholdelse af infrastrukturen.

Der er derfor stort behov for rette op på balancen til fordel for de "gode" effektiviseringer, som sikres gennem fokus på nye aktiviteter som energiproduktion, arbejde for energineutralitet og øget ressourcegenvinding samt nye løsninger, der over tid giver lavere omkostninger og længere levetid af produkter og løsninger.

For det første må det sikres, at der ikke administrativt kan skrues op for effektiviseringen udover de aftalte 1,3 mia. kr.

For det andet bør det sikres, at der ikke i lovforslaget er et øget effektiviseringskrav udover det aftalte i forhold til vandselskabernes investeringer.

For det tredje bør det langt tydeligere beskrives, hvordan der opnås tillæg for centralt fastsatte nye standarder og krav, f.eks. rensning for miljøfremmede stoffer og mikoplast og nye tiltag på klimatilpasningsområdet.

For det fjerde skal de nye aktiviteter, som nu er definerede som hovedaktiviteter (energiproduktion og ressourcegenvinding), kan besluttes af vandselskaberne selv uden besværlige godkendelsesprocedurer og bureaukratiske ansøgninger.

For det femte skal der smidigt og enkelt kunne opnås tillæg for lokalt fastsatte nye mål, så visionen om at videreudvikle høje standarder for miljø og sundhed kan realiseres.

For det sjette bør der udvikles mekanismer, som modvirker, at effektiviseringer sker gennem kortsigtede besparelser og manglende vedligehold af infrastruktur (se nedenfor).

Krav om TCO (Total Cost of Ownership)

Dansk Miljøteknologi lægger afgørende vægt på, at de indføres krav om indkøb efter TCO, så der altid tages hensyn til produkternes levetid, energiforbrug og holdbarhed.

Det er helt nødvendigt, når der samtidigt stilles kortsigtede krav om effektivisering.

TCO er sund fornuft, som vil understøtte sunde effektiviseringer.

Vedligehold af infrastruktur

På nuværende tidspunkt er den eneste sikring af en passende investering i opretholdelse af vedligeholdelse og fornyelse af infrastrukturen, at bestyrelsen er sit ansvar bevidst på dette område.

Dansk Miljøteknologi mener ikke, at dette er tilstrækkeligt i en situation, hvor kortsigtede prislofter kan overholdes ved at udskyde investeringer i infrastruktur.

Det foreslås derfor, at der indføres pligt til at etablere en form for Asset Management, og at der udarbejdes vejledninger på området.

Derved sikres løbende opgørelser over behovet for reovering og udbygning, og rapportering om overholdelse til bestyrelser og kommuner.

Performancebenchmarking

Dansk Miljøteknologi hilser med tilfredshed, at der nu indføres et system for performancebenchmarking på udvalgte områder inden for miljø, sundhed, energi, klima og forsyningssikkerhed.

Det kan tjene som fornuftigt styringsredskab, og det vil også – rigtigt tilrettelagt – kunne bruges som international branding og dokumentation for den danske vandsektors resultater, f.eks. inden for energi og klima.

Performance benchmarking kan således være et af de tiltag, som understøtter eksport af danske vandteknologiløsninger. Det kræver, at ordningen er objektiv og sammenlignelig, og den fungerer som en offentligt blåstempling af de opnåede resultater.

Væsentlighedskrav for lokale mål (miljø og service)

Det er for Dansk Miljøteknologi afgørende, at kravene om væsentlighed ved tillæg for lokalt fastsatte mål bliver sat så lavt, at de ikke kommer til at blokere den videreudvikling af niveauet for miljø og service, som er et bærende princip i den politiske aftale om vandsektoren.

I modsat fald vil højere krav reelt være en skjult yderligere effektivisering udover det aftalte.

Procentdel til ny fond om innovation

Dansk Miljøteknologi finder det positivt, at vandselskaberne kan afsætte midler til en ny Teknologifond, som afløser den tidligere VTU-fond.

Dansk Miljøteknologi forslår, at vandselskaberne får mulighed for at afsætte et beløb til den nye fond som en procentdel af den samlede omsætning, som friholdes fra effektivisering.

Herved kan det bærende princip om at videre udvikle højere standarder og det bærende princip om at skabe bedre rammer for teknologiudvikling understøttes.

Teknologiledelse

I den politiske aftale er der lagt op til at indføre teknologiledelse i vandselskaberne, men det fremgår ikke af lovforslaget, hvordan dette skal ske.

Længerevarende drift

I den politiske aftale står der:

”Samarbejdet mellem vandselskaberne og private virksomheder skal fremmes med henblik på at understøtte en mere effektiv drift i selskaberne. Det skal tydeliggøres i loven, at private aktører kan indgå i længerevarende omfattende driftskontrakter med vandselskaber, uden at de bliver omfattet af hvile-i-sig-selv-princippet, så længe et vandselskab omfattet af vandsektorloven har det overordnede ansvar for gennemførelse og opretholdelse forsyningssikkerheden og øvrige krav fra myndighederne”.

Dansk Miljøteknologi finder ikke, at hverken lovtekst eller bemærkninger forholder sig til forligstekstens ordlyd. Det eneste sted man kan finde noget om dette i lovforslag og bemærkninger er i afsnit 2 på side 21, men afsnit 2 er bare et resume af baggrunden for ændringerne i loven. Teksten på side 21 lyder:

”Vandselskaber kan udbyde (del)opgaver, f.eks. dele af driften, til private aktører uden at disse aktører anses som vandselskaber omfattet af vandsektorloven, herunder af krav om økonomiske rammer”.

Dansk Miljøteknologi opfordrer derfor til, at forligsteksten på dette punkt implementeres i lovforslaget.

Med venlig hilsen
Jørn Jespersen
Direktør
Dansk Miljøteknologi